

1 of 1 DOCUMENT

30 juni 2012 zaterdag

Zelf in actie komen voor ons pensioen

SECTION: FD Morgen; Blz. 1

LENGTH: 793 woorden

Lien van der Leij

Amsterdam

Mensen koesteren nog een veel te rooskleurig beeld van hun toekomstig pensioeninkomen, waarschuwt AFM Huisschilder Toon gaat volgend jaar met pensioen. Nu nog zit hij in een prepensioenregeling, die hij als best wel goed bestempelt. Maar wat me volgend jaar te wachten staat, ik heb nog geen idee, zegt hij. Eerlijk gezegd verwacht ik er niet al te veel van, want ik heb nogal wat gaten in mijn loopbaan: veel korte dienstverbanden afgewisseld met periodes van reizen: India, Afghanistan. Ik heb dus her en der wel plukjes staan, maar wat er straks uit moet komen rollen weet ik niet.

De oud-hippie is misschien wel een extreem voorbeeld, maar geen uitzondering. Zeven op de tien Nederlanders weten niet hoe hun pensioen er straks uit gaat zien, zo bleek uit een TNS/Nipo-enquête vorig jaar. De meeste mensen koesteren nog een te rooskleurig beeld van hun toekomstige oudedagsvoorziening, waarschuwde onlangs ook toezichthouder AFM. Veel mensen gaan nog uit van een pensioenuitkering gelijk aan 70% van het laatstverdiende loon, beaamt Fred van Raaij, professor economische psychologie aan de

Universiteit van Tilburg. Maar die richtsnoer gaat allang niet meer op, onder meer doordat er massaal is geswitcht van eindloon- naar middelloonregelingen. Daar bouw je pensioen op aan de hand van wat je gemiddeld gedurende je loopbaan hebt verdiend en niet aan de hand van je laatste salarisstroom. Volgens berekeningen van AFM eindigt rond de helft van de huidige 55- tot 65-jarigen met minder dan 60% van het eindloon.

Maar ook de veranderende demografie speelt ons parten. Nederland vergrijsd in snel tempo. Zijn er nu nog vier werkenden voor iedere AOW'er, in 2040 staan er slechts twee werkenden tegenover elke 65-plusser. En die 65-plusser wordt steeds ouder.

Het aantal jaren met pensioen neemt dus ook toe, zegt professor Herman Kappelle, bijzonder hoogleraar fiscaal pensioenrecht aan de Amsterdamse VU. Bij de introductie van de AOW-basisvoorziening in 1957 was dat nog zo'n tien jaar, tegenwoordig trekken wij gemiddeld 18,6 jaar een pensioen. Dat trekt een extra zware wissel op de pensioenfondsen.

De aanhoudende berichtenstroom over tegenvallende dekkingsgraden bij pensioenfondsen heeft ons wel aan het denken gezet. Zo'n 40% van de Nederlanders maakt zich zorgen of hij na pensionering wel genoeg zal hebben om van rond te komen, zo blijkt uit een onderzoek dat verzekeraar Aegon heeft laten uitvoeren naar de mate waarin mensen in de VS en Europa financieel voorbereid zijn op hun oude dag. Het knaagt dus wel, maar vooralsnog blijven we de kop in het zand steken.

Er bestaat een natuurlijke weerstand om in actie te

komen, zegt Van Raaij. Pensioen wordt als moeilijk ervaren en wordt bovendien geassocieerd met ziek zijn en doodgaan, weet hij. Als ik mijn studenten erover spreek, zeggen ze dat zij er nooit over zouden beginnen bij een sollicitatie. Dat speelt pas over veertig jaar, zeggen ze dan. Daarom beginnen mensen pas veel te laat zeg maar op hun 45ste of 50ste echt na te denken over hun pensioen. Terwijl je juist vrij pijnloos veel kunt bewerkstelligen als je vroeg ermee begint.

Zowel Van Raaij als Kappelle denkt dat mensen in de toekomst zelf meer opzij zullen moeten leggen, willen zij genieten van een oude dag zonder al te grote inkomensachteruitgang. Kappelle: Vast staat dat we niet kunnen verwachten op ons 65ste uit te treden met een robuust pensioen zonder dat wij er zelf iets aan doen.

Er zou druk moeten komen om iets privé te regelen, zegt ook Van Raaij. Bijvoorbeeld door erop te wijzen dat bij elke salarisverhoging een deel opzij gezet zou moeten worden voor later. Nu wordt pensioen gezien als een verkapte belasting. Er is zeker een rol voor sociale partners in het kweken van een beter pensioenbewustzijn.

Daar wordt door overheid en pensioensector naarstig aan gewerkt. Vorig jaar werd <http://mijnpensioenoverzicht.nl> gelanceerd, waar pensioendeelnemers kunnen aflezen hoeveel zij aan AOW en werknemerspensioen bij diverse

aanbieders hebben opgebouwd.

Na ruim een jaar is de site bekend bij 65% van de mensen en hebben er 3,8 miljoen daadwerkelijk ingelogd, vertelt Francine Giskes, voorzitter van de Stichting Pensioenregister. Ons primaire doel was mensen toegang te geven tot hun eigen informatie, op een laagdrempelige manier. De toestroom bewijst dat we duidelijk in een basisbehoefte voorzien.

Pas veel te laat, rond 45 of 55, beginnen mensen na te denken over hun pensioen. Zeker rol voor sociale partners in kweken van bewustzijn rond pensioen

Zorgen over pensioen beginnen te knagen, maar de meeste Nederlanders steken vooralsnog de kop in het zand. Zeven op de tien Nederlanders hebben geen idee hoe hun pensioen eruit zal zien.

Illustratie: Alamy Corbis

LOAD-DATE: June 29, 2012

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: HFD